

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Onderzoeksrapport Kosteloze Betalingsherinnering

Versie 1.0

Datum 19 juli 2023

Inhoud

1	Inleiding—3
2	Samenvatting—4
3	Onderzoeksaanpak—6
3.1	Definitie kosteloze betalingsherinnering—6
3.2	Doel van het onderzoek—6
3.3	Onderzoeksvragen—6
3.4	Onderzoeksaanpak—7
3.5	Betrokken organisaties—7
3.6	Vragen in de pre-consultatie wetsvoorstel versterken Waarborgfunctie Awb—7
4	Resultaten—9
4.1	Algemeen beeld proces van invordering—9
4.1.1	Effecten van een kosteloze betalingsherinnering op het invorderingsproces—9
4.1.2	Uitzondering op basis van structurele signalen—10
4.1.3	Betalingsregelingen—10
4.1.4	Parkeerbelasting—10
4.2	Mate van steun voor een verplichte kosteloze betalingsherinnering—10
4.3	Kosten als belemmering—11
5	Gevolgen en/of belemmeringen bij invoering—13
5.1	Vraagstukken—13
5.2	Technische belemmeringen—13
6	Juridische mogelijkheden voor verplichting—14
7	Bijlage Inventarisatie Kosteloze Betalingsherinnering—15

1 Inleiding

In november 2022 hebben de Kamerleden Dekker-Abdulaziz en Kat een motie ingediend, met het verzoek aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties om te onderzoeken of een kosteloze betalingsherinnering, na het verstrijken van de eerste betalingstermijn, voor overheidsorganisaties verplicht kan worden gesteld. Zoals dit ook in het consumentenrecht voor bedrijven verplicht is. De motie luidt als volgt:

De Kamer, gehoord de beraadslaging,

constaterende dat in het consumentenrecht bedrijven verplicht zijn om eerst een kosteloze betalingsherinnering te sturen als de consument een rekening niet op tijd betaalt;

constaterende dat de overheid conform de Invorderingswet 1990 niet wordt verplicht om eerst een kosteloze betalingsherinnering te sturen naar de burger; overwegende dat met de huidige koopkrachtontwikkelingen de kans op betalingsherinneringen bij de burger aanzienlijk meer aanwezig is;

overwegende dat de burger onnodig op kosten en stress wordt gejaagd indien de overheid na het verstrijken van de betalingstermijn van een aanslag meteen een aanmaning inclusief aanmaningskosten stuurt;

verzoekt de regering om overheidsinstanties op te roepen om eerst een kosteloze betalingsherinnering te sturen naar de burger indien een aanslag dan wel rekening niet op tijd is betaald;

verzoekt de regering tevens om te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om overheidsinstanties hiertoe te verplichten,

en gaat over tot de orde van de dag.

Dekker-Abdulaziz Kat

De motie is door de Kamer aangenomen. In dit rapport zijn de bevindingen van het gevraagde onderzoek opgenomen.

Het onderzoek is uitgevoerd door gesprekken te voeren met een aantal overheidsorganisaties, met wie gesproken is over het invorderingsproces, specifiek de kosteloze betalingsherinnering, de mogelijke effecten hiervan, hoe wordt aangekeken tegen een verplichting en mogelijke (technische) belemmeringen voor het opnemen van een kosteloze betalingsherinnering in het invorderingsproces.

2 Samenvatting

Het onderzoek geeft een beeld van hoe de ondervraagde organisaties omgaan met invorderingen en gaat specifiek in op het gebruik van de kosteloze betalingsherinnering in het invorderingsproces. In dit onderzoek verstaan we onder een kosteloze betalingsherinnering de eerste herinnering om een geldschuld te betalen, nadat de betalingstermijn is verlopen.

We stellen vast dat het grootste deel van de ondervraagde organisaties nu al een kosteloze betalingsherinnering verstuurt en dat het grootste deel van die organisaties het verplichten daarvan steunt. De betalingsherinnering wordt gezien als een service naar de burger, die past in de huidige tijdgeest.

Er zijn ook argumenten naar voren gekomen, die tegen het verplichten van de kosteloze betalingsherinnering pleiten. Zo is bijvoorbeeld gewezen op de kosten van invoering, productie en verzending van kosteloze betalingsherinneringen en wat het kan betekenen als een deze juist voor vertraagde invordering leiden. Ook is gewezen op het feit dat die kosten gedragen worden door burgers en ondernemers die wel op tijd betalen en in het algemeen de belastingbetaler. Een aantal organisaties voert aan dat de keuze om wel of niet een kosteloze betalingsherinnering te sturen aan de uitvoering moet worden gelaten.

Vanuit het perspectief van de organisatie brengt het introduceren van een kosteloze betalingsherinnering altijd kosten met zich mee. Hoe hoog die kosten zijn en hoe die kosten zich vervolgens verhouden tot het effect van een kosteloze betaling op het invorderingsproces is niet met zekerheid te zeggen. Sommige organisaties menen wel positieve effecten te zien. Meerdere organisaties wijzen op de goodwill die de overheid hiermee laat zien en de wens om maatschappelijk verantwoord in te vorderen. Wat kan bijdragen aan een beter toekomstig betaalgedrag.

We hebben geen grote technische belemmeringen gehoord die het opnemen van een kosteloze betalingsherinnering in het invorderingsproces in de weg staan.

Het algemene beeld is dat het verplichten van een kosteloze betalingsherinnering uitvoerbaar is. Tegelijk is een aantal vraagstukken geformuleerd dat verder onderzoek vraagt, dan wel waarover een standpunt moet worden ingenomen.

Een verplichtstelling vergt wel een wetswijziging van een aantal wetten waarin regels over de invordering van geldschulden aan de overheid is geregeld.

Het wetsvoorstel Wet versterking waarborgfunctie Awb^[1] biedt aanknopingspunten voor een verplichtstelling voor de gros van de gevallen (waarin de Awb van toepassing is).

[1] Kamerstukken II, 2022/23, 29 279, nr. 763.

Enkele specifieke publieke vorderingen hebben een grondslag in andere wetten. Dit gaat bijvoorbeeld om de Kostenwet voor de invordering van rijksbelastingen, de Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften (Wahv) voor de inning van verkeersboetes en het Wetboek van Strafvordering (Sv) voor de tenuitvoerlegging van strafrechtelijke geldelijke sancties. Deze laatste twee wetten betreffen normschendingen van soms ernstige aard. Bekeken zal worden wat dit betekent voor de kosteloze betalingsherinnering.

3 Onderzoeksaanpak

3.1 Definitie kosteloze betalingsherinnering

In dit onderzoek verstaan we onder een kosteloze betalingsherinnering de eerste herinnering om een geldschuld te betalen, nadat de betalings-termijn is verlopen.

3.2 Doel van het onderzoek

Het doel van het onderzoek was om met een quickscan de mogelijkheid van een verplichte kosteloze betalingsherinnering in kaart te brengen. Daarbij zijn twee componenten onderscheiden:

1. de praktische uitvoerbaarheid van het opnemen van een kosteloze betalingsherinnering in het invorderingsproces;
2. de mogelijkheden voor verplichting.

Het onderzoek geeft een beeld van hoe de betrokken organisaties nu omgaan met betalingsherinneringen en welke belemmeringen er wel of niet zijn (geweest) voor de invoering daarvan. Het beoogt niet een compleet beeld te geven van alle invorderingen van de overheid en de wenselijkheid of haalbaarheid per invordering.

Als besloten wordt tot invoering volstaat dit rapport niet als uitvoeringstoets.

3.3 Onderzoeksvragen

Voor de praktische uitvoerbaarheid zijn de volgende vragen met de deelnemende organisatie besproken:

- Hoe ziet het proces van invordering door overheidsinstanties bij burgers en ondernemers er nu?
- Welk beleid voeren de ondervraagde organisaties als het gaat om het versturen van betalingsherinneringen en aanmaningen?
- Als zij al een kosteloze betalingsherinnering versturen, welke belemmeringen zijn er dan geweest? Als zij dit nog niet doen, welke gevolgen en/off (technische) belemmeringen zien zij bij eventuele invoering?
- Hoe wordt aangekeken tegen een eventuele verplichting? Wordt de invoering van een verplichte kosteloze betalingsherinnering wel of niet gesteund?

Tot slot is gekeken welke juridische mogelijkheden er zijn om het versturen van kosteloze betalingsherinnering, na het verlopen van de eerste betalingstermijn, verplicht te stellen.

3.4 **Onderzoeksaanpak**

Voor het onderzoek is de volgende aanpak gekozen:

- gesprekken met ministeries, uitvoeringsorganisaties, gemeenten, provincies, waterschappen en belastingsamenwerkingen;
- opnemen vragen in de pre-consultatie voor het wetsvoorstel versterken waarborgfunctie Awb;
- brede verificatie/reactieronde op het conceptrapport.

Om invulling te geven aan de toezegging aan de Kamer om met betrekking tot dit onderwerp het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid te betrekken, is voor dit onderzoek overleg geweest met het ministerie.

De pre-consultatie voor het Awb-wetsvoorstel is aangegrepen om informatie te verzamelen en vanuit de verwachting dat het verplicht stellen van een kosteloze betalingsherinnering mogelijk meegenomen kan worden in dit wetsvoorstel.

Alle betrokken organisaties hebben het concept rapport toegestuurd gekregen en hun bijdrage kunnen verifiëren. Ook de Manifestgroep, het Interprovinciaal Overleg, de VNG en de Unie van Waterschappen hebben het concept rapport kunnen inzien en een reactie kunnen geven.

3.5 **Betrokken organisaties**

Met de volgende organisaties zijn gesprekken gevoerd, dan wel zij hebben gereageerd op de pre-consultatie of het conceptrapport:

- *ministeries*: SZW en JenV;
- *uitvoeringsorganisaties*: Belastingdienst en Toeslagen, CAK, CBR, CJIB, DUO, RVO, SVB en UWV;
- *gemeenten*: Den Haag, Rotterdam en Tilburg;
- *provincie*: Groningen;
- *waterschappen*: HHNK, Waternet en Waterschap De Dommel;
- *belastingsamenwerkingen*: Cocensus, GBD en BWB¹;
- Manifestgroep, Interprovinciaal Overleg, Unie van Waterschappen en VNG.

3.6 **Vragen in de pre-consultatie wetsvoorstel versterken Waarborgfunctie Awb**

In de pre-consultatie voor het wetsvoorstel versterken waarborgfunctie Awb zijn de volgende vragen opgenomen.

- Wordt in uw organisatie bij het verstrijken van de betalingstermijn een kosteloze betalingsherinnering gestuurd, of wordt direct

¹ BWB bedient ook een waterschap (Waterschap Brabantse Delta), Cocensus en GBD niet.

overgegaan tot een aanmaning met aanmaningskosten? Zo ja, gebeurt dat in alle gevallen of specifieke gevallen en zo ja welke?

- Wordt de betalingplichtige op een andere manier gewezen op het verstrijken van de betalingstermijn?
- Is uw ervaring dat het in rekening brengen van kosten positief bijdraagt aan de betaling? Zo ja, waaruit blijkt dat?
- Wat zou het voor uw organisatie betekenen om bij het verstrijken van de betalingstermijn altijd (eerst) een kosteloze betalingsherinnering te sturen?

4 Resultaten

4.1 Algemeen beeld proces van invordering

Het grootste deel van de ondervraagden verstuurt nu al een kosteloze betalingsherinnering (zie bijlage voor een totaaloverzicht). Dit geldt met uitzondering van het CJIB voor alle uitvoeringsorganisaties, de gemeenten Rotterdam en Tilburg, de GBD, de gesproken waterschappen en de provincie Groningen. Het IPO laat in een reactie op het concept rapport weten dat het versturen van een kosteloze betalingsherinnering ook bij andere provincies gebruikelijk is.

Het CJIB en de gemeente Den Haag verstuurt geen kosteloze betalingsherinnering en ook de belastingsamenwerkingen BWB en Cocensus doen dit voor de bij hen aangesloten gemeenten en waterschap (BWB) niet.

Op de Belastingdienst na wordt er ten aanzien van kosteloze betalingsherinneringen geen onderscheid gemaakt tussen burgers en ondernemingen. De Belastingdienst stuurt burgers wel een kosteloze betalingsherinnering, maar ondernemingen niet.

Opvallend is dat de gemeente Tilburg twee kosteloze betalingsherinneringen stuurt. Het CAK brengt ook voor aanmaningen geen kosten in rekening en de provincie Groningen brengt, na een herinnering, pas bij de derde aanmaning kosten in rekening. RVO verstuurt ook twee keer een kosteloze herinnering en belt daarna na. Ook het UWV en SVB (als het om Persoonsgebonden Budget gaat) pakken de telefoon.

Het CJIB int verkeersboetes op grond van de Wet Administratiefrechtelijke Handhaving Verkeersvoorschriften (Wahv). De voormalige minister voor Rechtsbescherming heeft na een verkenning besloten geen kosteloze betalingsherinnering te versturen, omdat sprake is van vermijdbaar gedrag, waarmee de verkeersveiligheid in gevaar kan worden gebracht met alle gevolgen van dien. Mede hierom wordt bij deze sancties een hoge mate van betalingsdiscipline verwacht².

4.1.1 Effecten van een kosteloze betalingsherinnering op het invorderingsproces
Er zijn onvoldoende gegevens beschikbaar om vast te stellen of het al dan niet versturen van een kosteloze betalingsherinnering een positief of negatief effect heeft op het verloop van het invorderingsproces.

Een aantal organisaties menen te zien dat het versturen van een kosteloze betalingsherinnering eraan bijdraagt dat er sneller betaald wordt. Maar een nulmeting en gegevens om dit te staven ontbreken nog. In sommige gevallen, omdat nog maar kort een kosteloze betalingsherinnering wordt verstuurd.

Wel wordt door de meeste organisaties gesproken over hoe een kosteloze betalingsherinnering op een positieve manier de goodwill van de overheid toont en over hoe dit past bij de wens om maatschappelijk verantwoord in te vorderen.

² Kamerstukken 2019 – 2020, 29 279, nr. 593.

4.1.2 *Uitzondering op basis van structurele signalen*

Een aantal organisaties dat kosteloze betalingsherinneringen verstuurt, maakt hierop een uitzondering voor mensen die meerdere keren niet of te laat betaald hebben, geen informatie verstrekken of op een andere manier hun verplichtingen niet nakomen. Deze organisaties gebruiken de bestaande wettelijke ruimte om aan hen wel kosten in rekening te brengen.

4.1.3 *Betalingsregelingen*

Alle gesproken organisaties bieden betalingsregelingen aan. Worden er meteen kosten in rekening gebracht als de betalingstermijn is verlopen, dan komt het voor dat die kosten in een later stadium niet meer worden ingevorderd. Tot slot zijn er mogelijkheden voor kwijtschelding.

Het algemene beeld is dat er veel wordt gedaan om burgers en ondernemers, die wel willen betalen, maar voor wie dit moeilijk is, te ondersteunen. Soms wordt in de eerste correspondentie al verwezen naar de mogelijkheden voor een betalingsregeling. Daarmee beogen organisaties om al in een vroeg stadium in contact te komen met mensen die niet kunnen betalen, omdat ze in de problemen zitten of dreigen te komen.

4.1.4 *Parkeerbelasting*

Een bijzondere invordering is die van de parkeerbelasting. De naheffing wordt vaak achter de ruitenwisser achtergelaten, waarna een duplicaat naheffingsaanslag wordt toegestuurd. GBD beschouwd die naheffingsaanslag als de kosteloze betalingsherinnering. Dit gaat weer niet op voor de gemeente Den Haag waar geen parkeerbonnen meer op papier worden uitgeschreven en auto's gescand worden. De gemeente Den Haag stuurt geen duplicaat meer na.

4.2 **Mate van steun voor een verplichte kosteloze betalingsherinnering**

Organisaties die al een kosteloze betalingsherinnering versturen uiten zich overwegend positief over een eventuele verplichting. Daarbij wordt regelmatig gerefereerd aan de wens om maatschappelijk verantwoord te incasseren. Uitzondering is Waternet, die wel kiest voor een kosteloze betalingsherinnering, maar stelt dat er ruimte moet blijven om hier zelf een besluit over te nemen.

Zowel Cocensus als GBD vragen aandacht voor het perspectief van burgers en spreken zich uit voor een uniforme aanpak binnen de overheid, als ook voor het gelijktrekken van publiek en privaat. Hoewel Cocensus voor de deelnemende gemeenten nu geen kosteloze betalingsherinnering verstuurt steunt ze de invoering van een verplichte kosteloze betalingsherinnering daarom wel.

Ook de Manifestgroep reageert in principe positief op een verplichte kosteloze betalingsherinnering en stelt dat de meeste publieke dienstverleners al klantgerichte dienstverlening leveren. Kosteloze betalingsherinneringen zijn daar een voorbeeld van, maar bijvoorbeeld ook het direct persoonlijk benaderen van mensen, in plaats van het versturen van herinneringen, behoort daartoe. De Manifestgroep vraagt aandacht

voor de vraagstukken (zie hoofdstuk 5) en in het bijzonder de mogelijkheid voor uitzonderingen. Bijvoorbeeld middels een 'comply or explain' aanpak.

Een klein aantal van de gesproken organisaties steunt de invoering van een verplichte kosteloze betalingsherinnering niet. Daarbij is er een onderscheid tussen het steunen van de kosteloze betalingsherinnering zelf en het verplicht stellen. Zo vindt de VNG het een goede zaak dat al zoveel organisaties dit doen, maar steunt ze een verplichting voorsnog niet. De VNG wacht een uitvoeringstoets af, voordat ze een formeel standpunt hierover inneemt. Ook de Unie van Waterschappen vindt dat de waterschappen zelf de ruimte moeten behouden om lokaal te besluiten of er wel of geen kosteloze betalingsherinnering wordt gestuurd.

De argumenten die geuit zijn tegen een *kosteloze betalingsherinnering*:

- de kosten van invoering, productie en verzending van de brieven (Den Haag en de belastingsamenwerking BWB);
- de kosten van een kosteloze betalingsherinnering komen ten laste van burgers en ondernemers die wel op tijd betalen/de belastingbetaler (JenV, Den Haag).
- JenV vindt een kosteloze betalingsherinnering met name een regeling voor de vergeetachtige betaler en dat mensen met schulden hiermee niet worden bereikt cq. en dat geen gegevens bekend zijn waaruit blijkt dat schulden hiermee worden voorkomen.

De argumenten die geuit zijn tegen een *verplichting*:

- de uitvoering moet de ruimte behouden om zelf de afweging te kunnen maken of ze (altijd) een kosteloze betalingsherinnering wil versturen (VNG, Den Haag, Unie van Waterschappen en Waternet);
- gebrek aan een aantoonbaar positief effect van een kosteloze betalingsherinnering op het invorderingsproces en het voorkomen van schulden (JenV);
- de wens om middels een aanmaning met aanmaningskosten urgentie aan te brengen en gedragsverandering te bewerkstelligen. Bijvoorbeeld door mensen te bewegen gebruik te maken van een automatisch incasso (Den Haag).

4.3 Kosten als belemmering

Het is opvallend dat de meeste organisaties die al een kosteloze betalingsherinnering versturen de kosten nooit als een probleem hebben ervaren, zelfs bij grote volumes, maar een klein aantal organisaties dit wel doet. Waternet is een uitzondering en laat weten vanwege de kosten eerder gestopt te zijn met een kosteloze betalingsherinnering, maar deze ondanks de kosten toch weer te hebben ingevoerd.

De gemeente Rotterdam reageert specifiek op het argument dat de kosten niet ten laste van mensen moeten komen die op tijd betalen/de belastingbetaler. Rotterdam dekt de kosten van de kosteloze

betalingsherinneringen met de kosten die in rekening worden gebracht voor aanmaningen, dwangbevelen, etc. Ze worden niet meegenomen in de tarieven dus de beter betalende burger draait hier niet voor op. De provincie Groningen stelt dat de kosten vooral in de uren zitten voor controle, bestuderen tussentijdse correspondentie, etc.

De belastingsamenwerkingen noemen het aspect van de kosten van invoering, productie en verzending van betalingsherinneringen als mogelijke belemmering voor de bij hen aangesloten gemeenten en waterschappen om te kiezen voor een kosteloze betalingsherinnering. Daarbij wordt ook aandacht gevraagd voor wat het voor organisaties betekent als een deel van de betalingen juist later binnen komt, door het verlengen van het invorderingsproces. De impact daarvan is afhankelijk van of een kosteloze betalingsherinnering bijdraagt aan sneller betalen of niet en van de geldmarkt.

Uiteindelijk besluiten die organisaties zelf collectief of dat zo is. Cocensus spreekt zich uit voor een consistente aanpak door alle overheidsorganisaties vanuit het perspectief van de burger. BWB wijst er op dat de kosten voor aanmaningen in de kostenwet aanzienlijk lager zijn dan de door commerciële organisaties gehanteerde aanmanings- en incassokosten.

Het argument dat de kosten van een kosteloze betalingsherinnering ten laste komt van mensen die op tijd betalen is voorgelegd aan alle organisaties die we gesproken hebben, om te toetsen of dit voor hen heeft meegespeeld in de overweging om wel of niet over te gaan tot het invoeren van een kosteloze betalingsherinnering. Voor veruit de meeste organisaties heeft dit niet in de overweging meegespeeld.

5 Gevolgen en/of belemmeringen bij invoering

5.1 Vraagstukken

Het onderzoek legt een aantal vraagstukken bloot, waarnaar verder onderzoek moet worden gedaan, dan wel waarover een standpunt moet worden ingenomen:

- Is het wenselijk dat overheidsorganisaties zelf hun beleid blijven bepalen als het gaat om het al dan niet versturen van een kosteloze betalingsherinnering?
- Is het wenselijk dat er ruimte blijft voor uitzonderingen, zoals het achterwege laten van een kosteloze betalingsherinnering voor burgers en ondernemers die meerdere keren te laat betalen, geen informatie verstrekken, etc. en zo ja in welke vorm?
- Zijn de kosten voor invoering, productie en verzending dusdanig dat zij een belemmerende factor voor invoering zijn?
- In het verlengde daarvan, als dat zo is, hoe kunnen die kosten worden gedekt, of komen die kosten dan ten laste van burgers en ondernemers die wel op tijd betalen?
- Is het wenselijk anders om te gaan met strafrechtelijke sancties en verkeersboetes Wahv, specifiek de geldelijke sancties van het CJIB?

5.2 Technische belemmeringen

Er zijn geen grote technische of uitvoeringsbelemmeringen genoemd die het inpassen van een kosteloze betalingsherinnering in het invorderingsproces beletten. De Belastingdienst wijst wel op een lange doorlooptijd van veranderingen in de processen, maar verstuurt al kosteloze betalingsherinneringen. Verschillende andere organisaties spreken over een relatief eenvoudige aanpassing. Een enkele organisatie heeft er nog geen zicht op.

6 Juridische mogelijkheden voor verplichting

De regelgeving over het invorderen van schulden aan de overheid, waaronder het versturen van aanmaningen, is geregeld in verschillende wetten. Voor het verplichtstellen van een kosteloze betalingsherinnering is wijziging van deze wetten nodig.

Op de invordering van de meeste bestuursorganen is de Algemene wet bestuursrecht (Awb) van toepassing. De Awb verplicht bestuursorganen om een aanmaning te sturen na het verstrijken van de betalingstermijn (artikel 4:112). Het bestuursorgaan is daarbij vrij om te kiezen om een kosteloze aanmaning te versturen of een vergoeding in rekening te brengen voor de aanmaning (4:113). Om de kosteloze betalingsherinnering verplicht te stellen, is een wijziging van deze regels in de Awb nodig. Met een wetswijziging kan worden geregeld dat de (eerste) betalingsherinnering kosteloos wordt verstuurd.

Op de fiscaliteit is de Invorderingswet 1990 (IW 1990) en de Kostenwet invordering rijksbelastingen (Kostenwet) van toepassing. Artikel 11 van de IW 1990 stelt dat de Belastingdienst de schuldenaar, die de belastingaanslag niet binnen de gestelde betalingstermijn heeft voldaan, schriftelijk aanmaant om de schuld alsnog binnen twee weken na de dagtekening van de aanmaning te voldoen. Artikel 2 van de Kostenwet bepaalt vervolgens het bedrag aan kosten dat in rekening wordt gebracht voor die aanmaning. Voorafgaand aan een aanmaning stuurt de Belastingdienst bij bepaalde belastingschulden en wanneer de schuldenaar niet bekend staat als een minder goede betaler, eerst een schriftelijke (kosteloze) betalingsherinnering. De schuldenaar wordt met de herinnering verzocht om het verschuldigde bedrag binnen zeven werkdagen na dagtekening van de betalingsherinnering te betalen. Om een kosteloze betalingsherinnering in alle gevallen verplicht te stellen bij de invordering van rijksbelastingen is een wijziging nodig van de IW 1990. Met een wetswijziging kan geregeld worden dat voorafgaand aan de aanmaning kosteloos een betalingsherinnering moet worden verstuurd. Bezien moet worden of een dergelijke wetswijziging wenselijk is. De wenselijkheid hiervan wordt bekeken in het kader van de herijking van de invorderingsstrategie³.

Voor de invordering van verkeersboetes en strafrechtelijke geldelijke sancties geldt weer een ander regime, dat van de Wet administratief-rechtelijke handhaving verkeersvoorschriften (Wahv) en het Wetboek van Strafvordering. Hieruit volgt dat bij het niet tijdig betalen van deze sancties van rechtswege een verhoging volgt. Om een kosteloze betalingsherinnering, die voor de eerste verhoging wordt verzonden, verplicht te stellen voor deze sancties is een wijziging van de Wahv en het Wetboek van Strafvordering (SV) nodig.

Voor alle wetswijzigingen geldt dat daarnaast alle beleidsregels en werkinstructies van de betreffende vorderingen moeten worden aangepast.

³ Kamerstukken II 2022/23, 31066, nr. 1161

7 Bijlage Inventarisatie Kosteloze Betalingsherinnering

Onderstaande tabel geeft een overzicht van welke van de bevroegde organisaties wel en welke geen kosteloze betalingsherinnering versturen aan respectievelijk burgers en ondernemingen.

	Burgers	Ondernemingen
Belastingdienst	Ja	Nee
CAK	Ja	Ja
CBR	Ja	Ja
CJIB	Nee	Nee
DUO	Ja	Ja
RVO	Ja	Ja
SVB	Ja	n.v.t.
Toeslagen	Ja	Ja
UWV	Ja	Ja
Gemeente Den Haag	Nee	Nee
Gemeente Rotterdam	Ja	Ja
Gemeente Tilburg	Ja	Ja
Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK)	Ja	Ja
Waternet	Ja	Ja
Waterschap De Dommel	Ja	Ja
Belastingsamenwerking West-Brabant (BWB)	Nee	Nee
Cocensus	Nee	Nee
Gemeentebelasting en Basisinformatie Drechtstede (GBD)	Ja	Ja
Provincie Groningen	n.v.t.	Ja